

Řez stromů rostoucích mimo les

Péče o dřeviny je povinností jejich vlastníků. Ořez dřevin je však složitou problematikou a v důsledku nesprávného provedení může dojít až k poškození stromu.

K ořezu stromů na vlastním pozemku není třeba mít zvláštní povolení orgánu ochrany přírody, avšak je potřeba provést jej tak, aby nedošlo k poškození stromu. Jedná se o velmi odbornou práci, jejímž cílem je zejména zajištění provozní bezpečnosti stromů, prodloužení jejich životnosti a podpoření přirozených funkcí stromu. Řez stromu je radikální zásah do života stromu, jehož následkem je vznik poranění - řez je stromem vždy jako poranění vnímán (práce se stromy je prací s živými organismy).

Kdo by měl ořez provádět

Rozsáhlejší ořezy stromů, nad rámec pouhého odstranění několika suchých větví, není vhodné provádět svépomocí bez dostatečných odborných znalostí. Případů, kdy příliš radikálním ořezem stromu došlo k jeho poškození, je řada. Ošetřování stromů je proto vždy vhodné přenechat odborné arboristické firmě či předem konzultovat s pracovníky oddělení životního prostředí a státní památkové péče. Ne každý, kdo má motorovou pilu, nebo provádí výškové práce, je způsobilý k ošetřování stromů.

Základní pravidla pro ořez stromů

Několik zásad, které je při ořezu stromů třeba dodržovat:

- Odstraňování živých větví znamená vždy zátěž pro energetický systém stromu. Po ořezu zůstane stromu otevřená rána, která je vstupní branou pro nejrůznější infekce. Proto odstraňujeme jen jejich nejnutnější množství.
- Při provádění ořezu větví nesmí dojít k mechanickému poškození zdravých částí stromu (kmene a větví), které chceme zachovat.
- Doporučuje se odstraňovat větve do průměru max. 10 cm (u některých druhů stromů pouze do 5 cm - např. javor mléč, dub letní, olše, bříza, ořešák, ovocné dřeviny, topoly,

- vrby nebo jeřáby). S velikostí rány se výrazně snižuje schopnost stromu vyrovnat se s napadením dřevokaznými houbami a jinými patogenními organismy.
- Řez redukující rozměry původní koruny formou jejího sesazení o několik metrů je pro strom značně stresující zásah a znamená jeho trvalé poškození. U jehličnatých dřevin není sesazení koruny přípustné.
 - Není vhodné ořezávat větve ve spodní části korun stromů. Tímto zásahem dojde k posunutí těžiště směrem nahoru a strom je za větrného počasí náchylnější k pádu nebo rozlomení koruny.

Uvedené zásady slouží pouze k základní orientaci, jejich znalost rozhodně nepostačuje pro ořezávání větších a významnějších stromů.

Období pro provádění ořezu

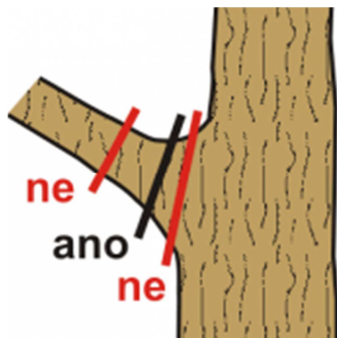
Nejvhodnějším obdobím pro provádění řezu stromů je první polovina vegetace či předjaří. V případě ořezu zcela suchých větví je řez možný samozřejmě kdykoliv.

Naopak dobou nevhodnou pro řez stromů je období, kdy se ještě vyskytují teploty nižší než -5°C .

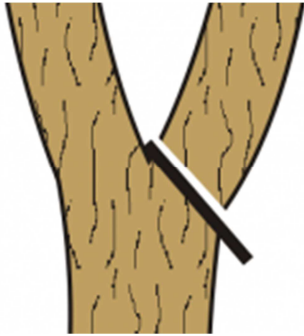
Technika řezu

Zásadní význam má správně vedený, hladký a čistý řez, bez mechanického poškození zachovávané části větve. Co se týká případného chemického ošetření ran, jsou na něj rozdílné názory, ale pokud se rány chemicky neošetří, není to považováno za chybu.

Zobrazení různých technik řezu

Způsob vedení řezu

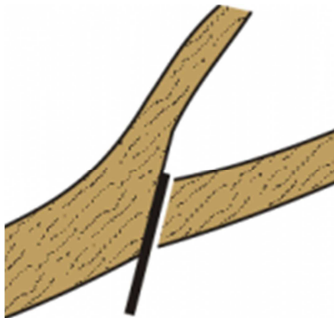

Odříznutí kodominantní osy

(týká se pouze mladých stromků při výchovném řezu)

Odříznutí mrtvé větve

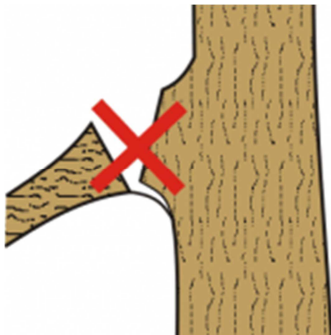
Zkrácení osy na tažnou větev

Odříznutí větve se zarostlou kůrou

Odříznutí silnější větve na třikrát

Špatně

Nevhodně provedený ořez stromu

Příklad nevhodně provedeného ořezu stromu